

**INFORMÁCIA PRE ŽIADATEĽA
A ZAJNTERESOVANÝCH AKTÉROV
vo veci možnosti aplikácie princípu
participatívnej tvorby výzvy**

Program Slovensko 2021-2027

pre oblasti podpory v gescii Ministerstva
životného prostredia SR

Ministerstvo životného prostredia SR ako sprostredkovateľský orgán pre Program Slovensko 2021-2027 (P SK) za oblasti podpory v gescii MŽP SR a poskytovateľ v zmysle § 3 písm. w) zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **zverejňuje informáciu o aplikácii princípu participatívnej tvorby výzvy na úrovni jednotlivých opatrení P SK.**

Princíp partnerstva a tzv. „otvorené vládnutie“ sú zakotvené v strategických dokumentoch na úrovni SR a EÚ, najmä v čl. 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021 ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku. V tomto kontexte je kladený dôraz na podporu uplatnenia princípu participácie pri príprave riadiacej dokumentácie poskytovateľov príspevku, vrátane výziev, posilnenie participácie pri implementácii fondov EÚ a vytvorenie podmienok pre efektívnu, profesionálnu účasť zástupcov občianskej spoločnosti na monitorovaní fondov EÚ.

Cieľom participatívneho procesu prípravy výzvy je najmä identifikovať a zapojiť zástupcov občianskej spoločnosti, sociálno-ekonomických partnerov a zástupcov odbornej verejnosti (ďalej len „zainteresovaní aktéri“) do tvorby podkladov pre výzvu, informovať zainteresovanú verejnosť o zámere vyhlásiť výzvu v konkrétnej oblasti a podrobiť oponentúre návrh podkladov pre výzvu.

Participatívny proces tvorby výzvy sa uplatňuje v prvotnom štádiu prípravy výzvy, kedy poskytovateľ umožní participáciu zainteresovaných aktérov a potenciálnych žiadateľov pri príprave výzvy v snahe nastaviť parametre výzvy tak, aby splnila svoj účel a odzrkadľovala potreby a špecifiká žiadateľov.

Participatívny postup prípravy výzvy uplatňuje poskytovateľ najmä v prípadoch, ak výzva má potenciál zásadne ovplyvniť prijímateľov alebo ide o novú tému/oblasť podpory.

Poskytovateľ pri rozhodovaní o možnosti uplatnenia princípu participácie pri príprave výzvy zohľadnil odporúčania uvedené v dokumente Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti „**Zapájanie zainteresovaných aktérov do prípravy výziev**“ a preskúmal potrebu a vhodnosť participatívneho postupu tvorby výzvy na úrovni jednotlivých opatrení P SK, ktoré sú v programovom období 2021-2027 v gescii MŽP SR, pričom východiskom boli nasledovné oblasti:

- okruh oprávnených žiadateľov; v prípade užšieho okruhu žiadateľov, resp., ak oprávnenosť žiadateľa je stanovená zákonom, potreba participatívneho postupu tvorby výzvy sa znižuje, prípadne úplne vylučuje,
- dopad na prijímateľov, cieľové skupiny a povahu výzvy,
- stav východiskových dokumentov pre výzvu a minulé skúsenosti s podporou danej témy/opatrenia,
- prítomnosť obmedzení participatívneho procesu, kedy poskytovateľ vzal do úvahy skutočnosť, že participatívna príprava výzvy zvyšuje časové nároky na poskytovateľa, vyžaduje čas na prípravu, realizáciu a vyhodnotenie výstupov, zvyšuje nároky na personálne a externé zabezpečenie tohto procesu,
- dopyt jednotlivých subjektov po participácii.

Výsledkom tohto postupu je zoznam opatrení P SK pri ktorých poskytovateľ identifikoval potrebu participatívnej tvorby výzvy. Súčasťou tohto zoznamu sú aj opatrenia P SK pri ktorých poskytovateľ neuplatnil participatívny postup tvorby výzvy s uvedeným konkrétnym dôvodom.

Aplikácia princípu participatívnej tvorby výzvy na úrovni jednotlivých opatrení P SK

Opatrenie kód	Opatrenie názov	EFRR MRR MŽP SR	EFRR VRR MŽP SR	KF MŽP SR	FST MŽP SR	Participatívna príprava výzvy	Dôvod v prípade neuplatňovania participatívnej tvorby výzvy
2.4.1	Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine a /alebo ochranu pred povodňami	0	0	65 093 985	0	ÁNO	
2.4.2	Hydrogeologický prieskum zameraný na overenie možností vyžívania podzemnej vody v oblastiach ohrozených jej deficitom	0	0	5 600 000	0	NIE	Oprávnenými žiadateľmi budú MŽP SR a štátne rozpočtové alebo štátne príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti MŽP SR v súlade so zákonom č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach. Z uvedeného dôvodu nevzniká potreba participácie.
2.4.3	Podpora prevencie a manažmentu zosuvných rizík súvisiacich s nadmernou zrážkovou činnosťou	0	0	11 700 000	0	NIE	Oprávnenými žiadateľmi budú MŽP SR a štátne rozpočtové alebo štátne príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti MŽP SR v súlade so zákonom č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach. Z uvedeného dôvodu nevzniká potreba participácie.
2.4.4	Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok	0	0	90 465 241	0	NIE	Pri nastavovaní podmienok nie je potrebná participácia, pretože podmienky budú nastavené obdobne, ako pri výzve z OP KŽP, pričom základom pre ich nastavenie budú strategické dokumenty vrátane PMPR. Oprávnenými žiadateľmi sú vymedzené subjekty v zmysle vodného zákona. Žiadateľom bude najmä SVP, š.p. Obce a aj MVO môžu byť žiadatelia ak sú nájomcovia/vypožičiatelia

Opatrenie kód	Opatrenie názov	EFRR MRR MŽP SR	EFRR VRR MŽP SR	KF MŽP SR	FST MŽP SR	Participatívna príprava výzvy	Dôvod v prípade neuplatňovania participatívnej tvorby výzvy
							drobných vodných tokov alebo ich úsekov podľa vodného zákona, <u>preto participáciu úplne nevyklúčujeme, v prípade ich záujmu.</u>
2.4.5	Vytváranie koncepcných východísk pre realizáciu adaptačných opatrení na národnej, regionálnej a miestnej úrovni	0	0	1 000 000	0	NIE	Vzhľadom na charakter oprávnených aktivít.
2.4.6	Podpora prevencie a manažmentu rizík vyplývajúcich z porušovania legislatívnych predpisov v životnom prostredí	0	0	3 000 000	0	NIE	Predpoklad NP. Oprávnený žiadateľ je len SIŽP.
2.5.1	Výstavba stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ	149 000 000	0	92 491 469	0	ÁNO	
2.5.2	Podpora infraštruktúry v oblasti nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO so zameraním najmä na územia prioritné z environmentálneho hľadiska mimo dobiehajúcich regiónov	27 500 000	0	12 606 592	0	ÁNO	
2.5.4	Výstavba verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov a v obciach do 2 000	9 058 000	7 000 000	1 870 656	0	ÁNO	

Opatrenie kód	Opatrenie názov	EFRR MRR MŽP SR	EFRR VRR MŽP SR	KF MŽP SR	FST MŽP SR	Participatívna príprava výzvy	Dôvod v prípade neuplatňovania participatívnej tvorby výzvy
	obyvateľov mimo dobiehajúcich regiónov za podmienky súbežnej výstavby alebo existencie infraštruktúry na nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami						
2.5.6	Výstavba, intenzifikácia alebo modernizácia úpravni vôd	0	0	33 860 493	0	NIE	Oprávnenými žiadateľmi sú subjekty verejného práva podľa zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizácií (§ 3 ods. 3 zákona 442/2002 Z. z.), pričom pôjde najmä o vodárenské spoločnosti, preto nevzniká potreba participatívnej prípravy výzvy. Výzva bude obdobná ako výzva z OP KŽP.
2.5.7	Obnova verejnej stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO	20 349 970	0	17 323 898	0	ÁNO	
2.5.8	Obnova verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov	22 946 000	0	10 168 000	0	ÁNO	
2.5.9	Komplexné a spoľahlivé monitorovanie a hodnotenie stavu povrchových a podzemných vôd	0	0	35 000 000	0	NIE	Oprávnenými žiadateľmi budú subjekty, ktoré sú v zmysle zákona o vodách (§ 4 ods. 4, § 4b ods. 4 zákona 364/2004) právnickou osobou poverenou MŽP SR na monitorovanie vôd v SR a teda nevzniká potreba participatívnej prípravy výzvy. (Ide o príspevkové a rozpočtové organizácie MŽP SR (napr. SHMU, VUVH, ŠGUDŠ, a SVP, š.p.).

Opatrenie kód	Opatrenie názov	EFRR MRR MŽP SR	EFRR VRR MŽP SR	KF MŽP SR	FST MŽP SR	Participatívna príprava výzvy	Dôvod v prípade neuplatňovania participatívnej tvorby výzvy
2.5.10	Podpora (optimalizácia) spracovania dát a informovanosti pre efektívnejšiu vodnú politiku SR	0	0	1 000 000	0	NIE	Oprávneným žiadateľom bude rezortná organizácia MŽP SR, ktorá bude zodpovedná za vytvorenie informačného systému/spracovanie dát.
2.6.1	Podpora vybraných aktivít v oblasti predchádzania vzniku odpadov	3 120 332	1 679 668	0	0	ÁNO	
2.6.2	Podpora zberu a dobudovania, intenzifikácie a rozšírenia systémov triedeného zberu komunálnych odpadov	57 130 423	9 224 577	0	0	ÁNO	
2.6.3	Podpora prípravy odpadov na opätovné použitie, recyklácie odpadov vrátane anaeróbného a aeróbného spracovania biologicky rozložiteľných odpadov	74 157 555	6 799 445	0	0	NIE	Participatívna tvorba výzvy bude uplatňovaná pri dopytovo orientovaných výzvach v rámci opatrenia 2.6.3. <u>V prípade výzvy pre finančné nástroje nie je potrebná participácia.</u>
2.6.4	Podpora zvyšovania environmentálneho povedomia a informovanosti spotrebiteľa a širokej verejnosti o obehovom hospodárstve a podpora koncepcných činností v oblasti obehového hospodárstva	2 100 000	100 000	0	0	ÁNO	

Opatrenie kód	Opatrenie názov	EFRR MRR MŽP SR	EFRR VRR MŽP SR	KF MŽP SR	FST MŽP SR	Participatívna príprava výzvy	Dôvod v prípade neuplatňovania participatívnej tvorby výzvy
2.6.5	Podpora elektronického zberu dát v oblasti odpadového hospodárstva	1 000 000	0	0	0	NIE	Opatrenie sa zameriava na rozšírenie informačného systému odpadového hospodárstva (ISOH) vzhľadom na aktuálny vývoj legislatívy odpadového hospodárstva. ISOH zriaďuje a spravuje MŽP SR. MŽP SR, resp. ním poverená organizácia zabezpečuje aj prevádzku ISOH.
2.7.1	Vypracovanie a realizácia schválených dokumentov manažmentu osobitne chránených častí prírody a krajiny	137 289 250	0	110 800 000	0	ÁNO	
2.7.2	Mapovanie a monitoring biotopov a druhov a monitoring cieľov ochrany prírody a biodiverzity	0	0	20 100 000	0	ÁNO	
2.7.3	Podpora biologickej a krajinej diverzity a kvality ekosystémových služieb prostredníctvom udržovania a budovania zelenej a modrej infraštruktúry a prevencie a manažmentu invázií nepôvodných druhov	5 504 000	2 000 000	0	0	NIE	Pri dopytovej výzve sa bude uplatňovať participatívny princíp. V prípade NP nie je potreba participácie.
2.7.5	Zabezpečenie kontinuity vodných tokov a ich revitalizácie za účelom podpory biodiverzity	8 100 000	0	5 300 000	0	ÁNO	

Opatrenie kód	Opatrenie názov	EFRR MRR MŽP SR	EFRR VRR MŽP SR	KF MŽP SR	FST MŽP SR	Participatívna príprava výzvy	Dôvod v prípade neuplatňovania participatívnej tvorby výzvy
2.7.6	Podpora environmentálnych centier za účelom zvyšovania environmentálneho povedomia	0	0	10 100 000	0	NIE	Pri NP je daný vopred žiadateľ, ktorý si vypracuje zámer na základe potrieb a analýzy fokusovať dané aktivity pre vypracovanie zámeru NP z uvedeného dôvodu nevzniká potreba participácie.
2.7.7	Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží	0	0	239 118 586	0	NIE	Oprávnenými žiadateľmi sú vymedzené subjekty v zmysle príslušných právnych predpisov SR, a to ministerstvá ako povinné osoby, na ktoré prechádza povinnosť odstrániť environmentálne záťaže v súlade so zákonom 409/2011 Z. z. a organizácia poverená výkonom národného monitorovania geologických faktorov životného prostredia podľa zákona č. 569/2007 Z. z. Z uvedeného dôvodu nevzniká potreba participácie.
2.7.8	Technické, technologické a ekonomické opatrenia na zníženie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia z veľkých a stredných stacionárnych zdrojov	37 700 000	0	5 100 000	0	NIE	Oprávnenými žiadateľmi je len úzky okruh žiadateľov-prevádzkovatelia veľkých a stredných zdrojov znečistenia ovzdušia.

Opatrenie kód	Opatrenie názov	EFRR MRR MŽP SR	EFRR VRR MŽP SR	KF MŽP SR	FST MŽP SR	Participatívna príprava výzvy	Dôvod v prípade neuplatňovania participatívnej tvorby výzvy
2.7.9	Zlepšovanie systému monitorovania kvality ovzdušia na národnej, lokálnej / regionálnej úrovni, monitorovania vplyvu znečistenia ovzdušia na ekosystémy, riadenia kvality ovzdušia, vrátane vybudovania nového informačného systému o emisiách	4 900 000	5 000 000	19 300 000	0	NIE	Časť opatrenia (aktivita) je zameraná na zlepšenie monitorovania kvality ovzdušia na <u>národnej úrovni</u> , kde nie je potrebná participácia (špecifický žiadateľ, požiadavky vyplývajúce zo smernice EP a R (EÚ) 2016/2284). Možná participácia je pre aktivitu, ktorá je zameraná na zlepšovanie systému monitorovania kvality ovzdušia na <u>lokálnej / regionálnej úrovni</u> . Ale aj v tomto prípade budú stanovené špecifické podmienky z úrovne MŽP SR (resp. - príspevkovej organizácii MŽP SR poverenej činnosťami v oblasti ochrany ovzdušia).
8.2.1	Podpora čistej energie a obehového hospodárstva (relevantné pre región Horná Nitra) Podpora čistej energie (relevantné pre Košický a Banskobystrický kraj)	0	0	0	10 556 693	NIE	

Poskytovateľ je oprávnený prehodnotiť potrebu uplatnenia/neuplatnenia participatívneho prístupu v rámci jednotlivých vyššie uvedených opatrení.